

DEBRECENI
EGYETEM

SZOKOE

DEBRECENI EGYETEM Gazdaságtudományi Kar
Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet
H-4032 Debrecen, Böszörményi út 138, Pf.: 400

A Szaknyelvoktatók és -Kutatók Országos Egyesülete
és a Debreceni Egyetem Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézete

meghívja Önt

a

FENNTARTHATÓ DIGITALIZÁCIÓ?

—

**NYERESÉGEK ÉS VESZTESÉGEK,
SZAKNYELVOKTATÁS ÉS -KUTATÁS
VÁLTOZÓ KÖRNYEZETBEN**

című

XXI. SZOKOE Nemzetközi Szaknyelvi Online Konferenciára

A konferencia időpontja: 2021. november 05.

Helyszíne: online (ZOOM)

DEBRECENI
EGYETEM

SZOKOE

DEBRECENI EGYETEM Gazdaságtudományi Kar
Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet
H-4032 Debrecen, Böszörményi út 138, Pf.: 400

The Hungarian Association of Teachers and Researchers of
Languages for Specific Purposes (SZOKOE)

and the Institute of Business Communication in Business Languages of the University of
Debrecen

invites you to the

21st SZOKOE Annual International **Online** Conference

on

SUSTAINABLE DIGITALISATION?

—

**GAINS AND LOSSES,
PROFESSIONAL LSP TEACHING AND
RESEARCH IN A CHANGING ENVIRONMENT**

Conference date: 05 November 2021.

Venue : online (ZOOM)

**XXI. SZOKOE NEMZETKÖZI SZAKNYELVI KONFERENCIA /
SZOKOE 21st Annual International Conference**

2021. november 05. / 05 November, 2021

PROGRAM / PROGRAMME

2021. november 05. péntek / Friday, 05 November, 2021

9:00 – 9:10	Megnyitó / Opening Dr. Erdey László dékánhelyettes, Debreceni Egyetem, GTK Dr. Sárvári Judit , SZOKOE, elnök
9:10 – 10:20	Plenáris előadások / Plenary session Prof. Dr. Balogh Péter (DE): Feltételes választási modellezés alkalmazhatósága a digitális oktatásban Prof. Dr. Halász Gábor (ELTE): Határátlépések az oktatás világában, moderátor: Kurtán Zsuzsa (PE)
10:20 – 10:30	Szünet / Break
10:30 – 12:10	Szekciók 1. blokk / Morning Session
12:10 – 12:20	Szünet / Break
12:20 – 13:20	Közgyűlés / Annual General Assembly
13:20 – 13:40	Ebédszünet / Lunch break
13:40 – 15:00	Szakmai kerekasztal / Round table
15:00 – 15:10	Szünet / Break
15:10 – 16:50	Szekciók 2. blokk / Afternoon Session
16:50 –	Zárszó / Closing

Részletes program – Programme

9:00 – 9:10	Megnyitó/ Opening Speech	Zoom link: https://zoom.us/j/98750679531
9:10 – 10:20	Plenáris előadások/ Plenary Session	
10:20 – 10:30	Szünet/ Break	

10:30-12:10 SZEKCIÓK

	1. szekció: Interkulturális kommunikáció	2. szekció Digitalizáció	3. szekció Content-based teaching and learning	4. szekció Labour Market Needs	5. szekció: Módszertan
Elnök chair /	Bakó Alexandra, Marshall Barbara	Dávidovics Anna	Polcz Károly	Bereczky Klára	Válóczi Marianna
ZOOM Link	https://zoom.us/j/96125866639	https://zoom.us/j/94054858760	https://zoom.us/j/91451555170	https://zoom.us/j/95672471058	https://zoom.us/j/96289847548
10:30 – 10:50	Szalkay Attila Interkulturális közvetítés a műfordításban	Dávidovics Anna, Nagy Renáta, Németh Tímea Perspectives of Medical Students on Online Education and Exams during COVID-19	Polcz Károly Kockázati tőkék és üzleti angyalok kérdéseinek tartalomlemezése	Bereczky Klára 21. századi készségek fejlesztése- Oktatás esettanulmányokkal	Válóczi Marianna Karaktererősségek a nyelvórán - Pozitív pszichológiai intervenciók az egyetemi nyelvtanítási gyakorlatban
10:50 – 11:10	Bakó Alexandra, Marshall Barbara Experiences in teaching written intercultural communication (ICC) for healthcare students	Szalai-Szolcsányi Judit, Warta Vilmos, Eklcsné Lepénye Katalin Empátia online	Csilla Egyed, Judit Fekete, Róbert Herold, Anikó Hambuch How can a corpus analysis tool help describe mentalizing skills in the speech of individuals with schizophrenia?	Czellér Mária, Nagyné Bodnár Klára, Domonyi Renáta Hogyan feleljünk meg a 21. század munkaerőpiaci kihívásainak a felnőttek idegen nyelvi képzésében? Egy projekt tanulságai	Fajt Balázs Tanórán kívüli angol nyelvű tevékenységek és az idegennyelv-tanulási motiváció összefüggései
11:10 – 11:30	Török Eszter Nyelvhasználati szokások az integráció tükrében a Berlinben élő magyar diaszpórában	Fajt Balázs, Török Judit, Kövér Péter Távoktatás-ban résztevő egyetemi hallgatók digitális oktatással kapcsolatos véleményei	Kránicz Rita, Hambuch Anikó, Halász Renáta, Sárkány Lőrinc Anita Háziorvosi és szakorvosi távkonferenciák nyelvi- kommunikatív vizsgálata	Meisster Erika, Koppán Ágnes Kihívások a szimulációs orvosi kommunikáció oktatásában a koronavírus-járvány idején	Berta Anikó, Hild Gabriella Milyen az eredményes nyelvtanulás? A magyar orvosi szaknyelvet sikerrel elsajátító külföldi hallgatók nyelvtanulási szokásainak vizsgálata
11:30 – 11:50	Eklcs Kata, Fekete Judit, Halász Renáta, Hambuch Anikó, Szalai Szolcsányi Judit " Feedback-based approach in teaching medical interviewing"	Űrmösné Simon Gabriella, Kovács Éva Online tanulás és oktatás: az NKE rendszeri hallgatóinak és oktatóinak attitűdjei pandémia idején - egy kutatás eredményei	Kurdiné Molnár Eszter Klinikai konverzációelemzés : elhízott gyermekek gondozása során rögzített triadikus és diadikus interakciók elemzése	Jámbor Emőke Angolul vagy spanyolul? A spanyol startup világ nyelvezete	Asztalos Réka, Szénich Alexandra Az autonóm nyelvtanulás támogatásának lehetőségei változó környezetben
11:50 – 12:10	Tatiana Hriviková Folklore-based value profile of the Slovak culture	Zabóné Varga Iréna Az online oktatás előnyei és hátrányai a műszaki szaknyelv oktatásában	Sirokmány Viktória CLIL in tertiary education - developing material for the course Scientific Writing	Cseppentő Krisztina 21. századi készségek fejlesztése az idegennyelv-órán: egy angol-holland összehasonlítás	Halász Renáta, Kránicz Rita, Sárkány Lőrinc Anita, Eklcs Kata, Hambuch Anikó Oktatási célú klinikai orvos-beteg anamnézis- beszélgetések vizsgálata a magyar szaknyelvi oktatás tükrében

12:10 – 12:20	<i>Szünet/ Break</i>	https://zoom.us/j/96289847548
12:20 – 13:20	Közgyűlés/ Annual General Meeting SZOKOE	https://zoom.us/j/97428251938
13:20 – 13:40	<i>Szünet/Break</i>	https://zoom.us/j/97428251938
13:40 – 15:00	Szakmai kerekasztal/ Round table discussion (In Hungarian) <i>A COVID-19 jelenség a szaknyelvoktatásban és a felsőoktatásban: azonnali digitális átalakulás és visszacsatolás</i> Hallgatóktól és oktatóktól származó adatokra, valamint egyéb nemzetközi adatgyűjtésekre támaszkodva a kerekasztal-beszélgetés azt tekinti át, hogy a nyelvi kurzusokon milyen élmények és javaslatok fogalmazódtak meg az online oktatással kapcsolatban. Bár a korábbi feltételezések és kísérletek körvonalazták a digitális/online oktatás lehetőségeit és korlátait, a járvány idején szerzett valós tapasztalatok jelentős mértékben alakították a szereplők helyzetét és igényeit, valamint a digitalizációval és szocializációval kapcsolatos elvárásait. A szaknyelvoktatástól indulva és a képet az egyetem egészére tágítva járjuk körbe a COVID-19 által kiváltott hatásokat. Előadók: Dr. Fúzi Beatrix BGE Kutatási Szolgáltató Iroda Dr. Géring Zsuzsanna BGE Felsőoktatás Jövője Kiválósági Központ Szendrei-Pál Eszter BGE Vállalkozás- és Gazdálkodástudományi Doktori Iskola Dr. Furka Ildikó BME Idegen Nyelvi Központ Dr. habil. Dringó-Horváth Ida Károli Gáspár Református Egyetem IKT Kutatóközpont, KRE BTK Oktatásinformatikai Továbbképző Központ Moderátor: Dr. Bánhegyi Mátyás (BGE)	https://zoom.us/j/94050097915
15:00 – 15:10	<i>Szünet/Break</i>	https://zoom.us/j/94050097915

15:10-16:50 SZEKCIÓK

	1. szekció: Terminológia	2. szekció: Fordítás/Tolmácsolás	3. szekció: Terminológia 2.	4. szekció Szaknyelvoktatás
Elnök/ Chair	Huszár Erika	Hajdú Zita	Mátyás Judit	Nagy Renáta
ZOOM Link	https://zoom.us/j/96227801398	https://zoom.us/j/91624514664	https://zoom.us/j/92678087158	https://zoom.us/j/96920308709
15:10 — 15:30	Huszár Erika A startup vállalkozások terminológiája angol–orosz internetes glosszáriumokban	Hajdú Zita Integrating intercultural competencies into a technical translation training program	Csák Éva Mennyire lehet bízni a Dudenben? Neologizmuslexikográfiai helyzetelemzés az aktuális német szótárprojektek tükrében	Nagy Renáta, Csongor Alexandra, Warta Vilmos Az angol szaknyelv online értékelésével kapcsolatos tapasztalatok
15:30 — 15:50	Varga Éva Katalin, Anatómiai nevek a klinikai nyelvhasználatban	Lakatos-Báldy Zsuzsanna A tolmács esete a decimális metrikus mértékegységrendszerrel	Virágh Árpád A tanácsadás nyelvi makrostruktúrájának vizsgálata	Furka Ildikó Needs analysis research for international students at the Budapest University of Technology and Economics
15:50 — 16:10	Ittész Dániel, Szabó Mária, Zalatnai Attila, Fogarasi Katalin Arányi Lajos és a kórboncolási jegyzőkönyvek az 1860-as években	Dobos Csilla A szaknyelvről köznyelvre történő intralingvális fordítás szerepe a tudásmegosztásban	Ildikó Némethová Developing competencies for leadership in the twenty-first century	Bánhegyi Mátyás, Nagy Judit Egyedül vagy csoportban? A Covid 19 hatása a Magyarországon tanuló bölcsész és üzleti tanulmányokat folytató koreai egyetemi hallgatók tanulási önállóságára
16:10 — 16:30	Varga Éva Katalin, Fogarasi-Nuber Katalin A státusz terminológiai jellemzői	Lesznyák Márta, Bakti Mária, Sermann Eszter A forrásnyelvi kompetencia és a szaktudás szerepe a jogi szakfordításban – egy kismintás vizsgálat tanulságai	Mátyás Judit A nyelvészek felelőssége a jó vállalati márkanev meghatározásában	Bánhegyi Mátyás, Dósa Ildikó, Bocz Zsuzsa, Fajt Balázs, Németh Eszter, Török Judit, Schiller Katalin Távolléti oktatás a 2021. tavaszi félév szaknyelvi kurzusain: A BGE Idegen Nyelvi és Kommunikációs Intézete által végzett felmérés adatai és tanulságai
16:30 — 16:50			Zsuzsanna Takáts, Nóra Papp, Tünde Ambrus Illóolajok terminológiai szempontú vizsgálata a Magyar Gyógyszerkönyvekben	

16:50	Zárszó/ Closing	https://zoom.us/j/96227801398
--------------	------------------------	---

ABSZTRAKTOK

Asztalos Réka – Szénich Alexandra

Az autonóm nyelvtanulás támogatásának lehetőségei változó környezetben

A nyelvoktatás célkitűzései között régóta szerepel az autonóm nyelvtanulásra való felkészülés támogatása. Az idegennyelv-tanulási autonómiával kapcsolatban több kutatás is zajlott Magyarországon a közelmúltban a közoktatásban és a felsőoktatásban is, melyek eredményei azt mutatják, hogy a felsőoktatásban folyó nyelvoktatásban elengedhetetlen a tanulók támogatása ezen a területen. A digitális munkarendre való kényszerátállás tapasztalatai megerősítették ennek szükségességét. Az autonóm nyelvtanulás támogatása az oktatási kontextusnak és a tanulók egyéni jellemzőinek megfelelően számos különböző módon valósulhat meg. A BGE KVIK Gazdasági Szaknyelvek Tanszék kezdeményezésben létrejött nemzetközi együttműködésen alapuló Erasmus+ stratégiai partnerségi projekt (Corall – Coaching-oriented Online Resources for the Autonomous Learning of LSP 2019-2022) célja a hallgatók autonóm nyelvtanulásának fejlesztése és az ehhez kapcsolódó pedagógiai kultúraváltás elősegítése. Az előadás keretében bemutatunk néhány olyan támogató eszközt, amelyek hozzájárulhatnak a nyelvtanulói felelősségvállalás és tudatosság fejlesztéséhez, és ezáltal a szaknyelvi kurzusokon folyó munka eredményességének növeléséhez. A bemutatásra kerülő eszközöket a tanszék angol és német nyelvi kurzusain alkalmazzuk és kvalitatív kutatás keretében térképeztük fel a kipróbálásba bevont hallgatók véleményét, tapasztalatait.

Bakó Alexandra –Marshall Barbara

Experiences in teaching written intercultural communication (ICC) for healthcare students

In an earlier conference paper we explored the challenges of teaching intercultural communication (ICC) for health service manager students. That study focused mainly on oral communication, while in this account we would like to share our experiences in teaching written ICC. After presenting our unique methodology of teaching written ICC, we compare students' attitudes to ICC and their written performance in two contexts: in an in-person classroom setting and in a virtual Zoom classroom. A qualitative analysis is carried out based on short initial questionnaires on ICC attitudes, students' in-class written products, their end-term assignments containing two writing tasks with reflections, as well as on our (the teachers') assessments.

**Bánhegyi Mátyás – Dósa Ildikó – Bocz Zsuzsa – Fajt Balázs – Németh
Eszter – Török Judit – Schiller Katalin**

**Távolléti oktatás a 2021. tavaszi félév szaknyelvi kurzusain: A BGE Idegen
Nyelvi és Kommunikációs Intézete által végzett felmérés adatai és
tanulságai**

A 2021 tavaszi félév végén intézeti szintű felmérést végeztünk arról, hogy a BGE szaknyelvi kurzusai kapcsán a hallgatóknak milyen élményeik és javaslataik vannak az online oktatással kapcsolatban. Kutatásunkról szóló beszámolónkban azt vizsgáljuk, hogy hallgatóink hogyan ítélik meg az alábbi területeket és hogy ezekhez kapcsolódóan milyen fejlesztési javaslataik vannak: 1) órai tevékenységek, 2) tananyagok, 3) tudásértékelés és vizsgáztatás, valamint 4) oktatói kommunikáció. Előadásunkban rámutatunk azokra a területekre, amelyeken intézetünk jól teljesített, valamint adataink kapcsán olyan előremutató javaslatokat is teszünk, amelyek az online oktatás vonatkozásában más intézmények számára is hasznosnak bizonyulnak.

Bánhegyi Mátyás – Nagy Judit

**Egyedül vagy csoportban? A Covid-19 hatása a Magyarországon tanuló
bölcse és üzleti tanulmányokat folytató koreai egyetemi hallgatók tanulási
önállóságára**

A 2019-2020 és a 2020-2021 tanév járvánnyal érintett három félévében a KRE-n és a BGE-n az oktatás más-más oktatási környezetben valósult meg: (1) a 2019-2020 tanév tavaszi félévében egyik napról a másikra kellett az online oktatásra átállni, ami azt eredményezte, hogy a hallgatóknak és az oktatóknak teljesen új oktatási környezetben kellett a digitális kihívásokkal szembenézniük. (2) A 2020-2021. tanév őszi félévében a hibrid módú oktatást a félév közepétől online oktatás váltotta fel: ekkorra a hallgatók és az oktatók már rendelkeztek némi tapasztalattal ezen oktatási környezetről. (3) A 2020-2021. tanév tavaszi félévében kizárólag online oktatás folyt, a hallgatók és az oktatók viszont már sokkal képzetebbek voltak a digitális készségek terén. A hallgatói autonómia (Pandero, 2017; Pintrich, 2000) és az önhatékonyság (Kim, Wang, Ahn és Bong, 2015; LaFrance és Beck, 2018) előtérbe kerültek a COVID-19 által generált oktatási környezetek kapcsán. A hallgatói autonómia különféle aspektusait vizsgáló, Tassinari-féle (2015) dinamikus hallgatói autonómiamodellel a következő területen minősíti a hallgatói attitűdöket: kognitív és metakognitív, affektív és motivációs, cselekvésre irányuló és társas. Előadásunk azt járja körül, hogy a 2019-2020 és a 2020-2021

tanév különféle oktatási környezetei hogyan hatottak a hallgatói autonómiára. A Tassinari-féle (2015) modellre támaszkodva vizsgáltuk a hallgatók attitűdjét a feladatmegoldás, a hallgatói kooperáció és a tanulási folyamat más hallgatókkal történő megvitatása és feldolgozása kapcsán. Kutatásunk során a BGE által kifejlesztett kérdőívet kevert módszerrel begyűjtött adatokkal egészítettük ki. Eredményeink különbségeket jeleznek a bölcsész és az üzleti tanulmányokat folytató hallgatók hallgatói autonómiához való hozzáállásában.

Bereczky Klára

21. századi készségek fejlesztése – Oktatás esettanulmányokkal

A munka világában nem az osztályteremre leegyszerűsített, egy tudományterületet érintő problémák a jellemzőek; hanem a komplex, több területen átívelő, sokszor információhiányos problémák megoldása fordul elő nagyobb számban. Az esettanulmányokra épülő oktatási módszer a fenti típusú, iskolában nem tanított, széleskörű ismereteket igénylő, nehezen körülhatárolható problémák megoldásának gyakoroltatása céljából az Egyesült Államokból terjedt el. A World Economic Forum 2020-ban kiadott felmérése 15 olyan készséget sorol fel, amelyekre a jövő munkavállalóinak 2025-re leginkább szüksége lesz, ezek között az előkelő harmadik helyen a komplex problémamegoldás szerepel. Annak érdekében, hogy a munka világára gyakorlati készségekkel vértesszük fel hallgatóinkat, a BGE-n első alkalommal hirdettünk Problémamegoldási készségfejlesztés kurzust angol nyelven. A kurzus célja kettős, a már magas szintű nyelvtudással rendelkező hallgatók idegen nyelvi készségeinek továbbfejlesztése és a problémamegoldási készségfejlesztés egyaránt fontos. A komplex problémamegoldás alapkészségeit pl. lényeges információk elkülönítése, kritikai gondolkodás, analízis, hiányzó információk felkutatása, kooperáció, döntési befolyásolás kiszűrése, stb. kis csoportokban gyakoroltuk; ez is elősegítette, hogy egymást ismerő, jól együttműködő csapatok alakuljanak ki. Az esetek hétről hétre nehezebbé váltak terjedelemben, információ-összetétel, valamint a feldolgozásra rendelkezésre álló idő és emberi erőforrás szempontjából. Az előadás bemutatja a módszer elméleti hátterét, a kurzus szerkezetét, a hallgatói teljesítmény mérésének lehetőségeit, valamint az első kurzus tanulságait.

Berta Anikó – Hild Gabriella

Milyen az eredményes nyelvtanuló? A magyar orvosi szaknyelvet sikerrel elsajátító külföldi hallgatók nyelvtanulási szokásainak vizsgálata

A jelen kvalitatív, feltáró jellegű kutatás célja azon tényezők, személyiségvonások, valamint tanulási szokások meghatározása, melyek a magyar orvosi szaknyelvet tanuló külföldi orvostanhallgatókat kiemelkedően sikeres nyelvtanulókká teszik. A kutatásban a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi Karának külföldi, graduális képzésben résztvevő és végzett hallgatói, illetve jelenlegi PhD hallgatói vesznek részt. Az adatokat egyéni és fókusz-csoportos interjúkkal gyűjtöttük. Sajátos jellemzője az angol programos orvosképzésnek, hogy a közel B2-es nyelvtudást igénylő magyar orvosi szaknyelvet a külföldi hallgatóknak a legfontosabb orvosi alapozó tárgyakkal egyidőben, a negyedik félév végéig kell elsajátítaniuk annak érdekében, hogy tanulmányaikat a preklinikumban, harmadéven folytathassák. A klinikai gyakorlatok során a külföldi hallgatók a kórházi betegek kórtörténetét magyar nyelven veszik fel. A magyar orvosi szókincs és kommunikációs készségek ismerete elengedhetetlen a sikeres anamnéziszfelvételhez. A hallgatók jellemzően kis hányada a nyelvi záróvizsga után elektív illetve fakultatív magyar szaknyelvi órákat tud felvenni, ezen kurzusok célja a szaknyelv elmélyítése. Az előzetes eredmények azt mutatják, hogy az új kultúrába történő integráció igénye, ennek a kultúrának és a célnyelvi környezetnek a minél mélyebb megismerése és megértése jelentős szerepet játszanak a nyelvelsajátítás sikerességében. A tanulási módszerek eltérőek, viszont néhány tanulási stratégia közös vonásként figyelhető meg a sikeres nyelvtanulók körében: nyitottság a célnyelvet beszélő közösségek felé, valamint autonóm tanulási módszerek alkalmazása.

Czellér Mária – Nagyné Bodnár Klára – Domonyi Renáta

Hogyan feleljünk meg a 21. század munkaerő piaci kihívásainak a felnőttek idegen nyelvi képzésében? Egy projekt tanulságai

Világszerte, így Magyarországon is fokozott mértékben erősödik a jogos igény a szakmailag jól felkészült, idegen nyelvet megfelelő szinten beszélő, nyelvi és interkulturális kompetenciákkal kellően felvértezett munkaerő iránt. Ennek következtében nemcsak az egyetemi, de az akkreditált felnőttképzési programok is arra törekednek, hogy olyan specifikus idegennyelv-ismeret megszerzését biztosítsák a kurzusokon részt vevő felnőtt tanulók számára, amely alkalmasnak bizonyul a munkaerőpiac elvárásainak. Ismeretes, hogy felgyorsult világunkban az aktuális igényekhez alkalmazkodva a nyelvtanulási gyakorlatok

bizonyos elemei hamar elavulttá válnak. Ezért is van kiemelten fontos szerepe a folyamatos önképzésnek és a szervezett továbbképzéseknek. Az előadás célja, hogy bemutasson egy nyertes Erasmus+ felnőtt tanulási mobilitási pályázatot, amely elsődlegesen a felnőtt tanulók nyelvtanulását kívánta ösztönözni a nyelvtanárok mobilitás útján elsajátított új módszerei segítségével. A tanulmányutak során nyelvtanáraink nemzetközi kitekintést szerezhettek, valamint új nyelvi, módszertani és technológiai ismeretekre tehettek szert, továbbá a más országokban jól bevált gyakorlatokat sajátíthattak el és építhettek be saját munkájukba, illetve azokat továbbfejlesztve, nyelvtanulóink igényeire adaptálva hatékonyabbá tudták tenni az idegen nyelv elsajátításának folyamatát. A projekt során (melynek futamideje a pandémia miatt hosszabbításra került) kvalitatív és kvantitatív módszerek alkalmazásával megvizsgáltuk, hogy nyelvtanáraink igényeit milyen mértékben sikerült kielégíteni és a mobilitás mint eszköz mennyiben járult hozzá a célok eléréséhez. Az előadás rávilágít továbbá arra is, hogy a megszerzett kompetenciák, innovatív módszerek hogyan épülnek be a napi gyakorlatba, amelynek speciális aktualitást adott az online oktatásra való kényszerű áttérés is.

Csák Éva

Mennyire lehet bízni a Dudenben? Neologizmus lexikográfiai helyzetelemzés az aktuális német szótárprojektek tükrében

A Duden 2020-as, 28. kiadását kritika érte egyes nyelvészeti körökben nemcsak a genderpolitikai felfogása kapcsán, hanem számos, nem bizonyítottan elterjedt újabb keletkezésű szó, közöttük túlnyomó többségében angloneologizmus szótárba való felvétele miatt. Vajon ennyire megengedő a Duden szótár csapata? Előadásomban mindenek előtt a jelenleg elérhető, korpuszalapú, egynyelvű német értelmező online szótárak elérhetőségéről, összetételéről és az ehhez kapcsolódó aktuális lexikográfiai munkákról adok tájékoztatást. Ezek után annak járok utána, hogy a Duden 28. kiadásában megjelent, az üzleti kommunikáció tematikájába illeszkedő neologizmusok felkerültek-e a másik két közismert (DWDS OWID) online szótárba. Amennyiben bármilyen formában szerepeltetve vannak a keresett lexémák, azokra a kérdésekre keresem a választ, hogy mennyire egyezik meg az adott lexéma szemantikai jelentésének és a gyakorisági mutatóinak leírása a három szótárban, továbbá vannak-e eltérések a grammatikai magyarázatok és a neologizmusokhoz kapcsolódó nyelvhelyességi kérdések esetében. Végül a fellelhető különbségek okaira igyekszem következtetni, és az újabb keletkezésű szavak szótározási lehetőségeinek perspektíváira hívom fel a figyelmet.

Cseppentő Krisztina**21. századi készségek fejlesztése az idegennyelv-órán: egy angol-holland összehasonlítás**

A 21. századi készségek egyre fontosabb szerepet töltenek be a munkaerőpiacon, így ma már a felsőoktatás kiemelt feladatai közé tartozik a szakmai ismeretek átadása mellett ezeknek a készségeknek fejlesztése is. A World Economic Forum Future of Jobs Report (2020) című jelentése is felhívja a figyelmet arra, hogy az elkövetkezendő években ezek a készségek egyre jobban felértékelődnek majd, amelynek következtében a következő évtizedben a jelenleg munkaerőpiacon lévő munkavállalók jelentős részének át kell majd képeznie magát. Az előadás ezért egy részről meghatározza a 21. századi készségek fogalmát, illetve bemutatja, hogy az utóbbi évtizedben hogyan változott a különböző 21. századi készségek fontossága a piacon. Emellett az előadás második felében áttekintjük, hogy az idegennyelv-órákon, különös tekintettel a ritkább idegen nyelvekre, mint amilyen a holland is, hogyan valósulhat meg ezen készségek fejlesztése. Az előadás célja, hogy összehasonlítsa, milyen készségek és hogyan jelennek meg angol, illetve holland nyelvszakos curriculumokban.

Dávidovics Anna – Nagy Renáta –Németh Tímea**Perspectives of Medical Students on Online Education and Exams during COVID-19**

COVID-19 changed our everyday lives in many ways, from wearing masks to social distancing and lockdowns, with the aim to minimize physical contact between people and thus limit the spread of the virus. In higher education, universities took similar steps to ensure the safety of the students and staff. In April 2020, the University of Pécs Medical School (UPMS) closed its gates and transferred to online education, bringing tremendous changes into the lives of students and teachers. Akin to other courses, Languages for Medical Purposes classes and exams were held online in this period. A mixed method research was launched during the spring semester of 2020, utilizing interviews and an online questionnaire with the aim to collect, assess and evaluate the thoughts and feelings of medical students about online education and exams. Altogether 16 international and Hungarian students were interviewed, and 105 students responded to the questionnaire, thus providing both qualitative and quantitative data for the research. The results showed that, while overall satisfied with online education, most students missed personal contact, therefore a mixture of online and face-to-face classes would be preferred.

Dobos Csilla

A szaknyelvről köznyelvre történő intralingvális fordítás szerepe a tudásmegosztásban

Napjainkban egyre nagyobb igény mutatkozik arra, hogy a szakemberek által megszerzett tudás egy része valamilyen (egyszerű, de a szükségesnél nem egyszerűbb) nyelvi formában eljusson a nem szakemberekig, a laikusokig. Gondoljunk például a környezetvédelemre vagy a pandémiára. Hogyan várjunk el az átlagembertől együttműködő és környezettudatos magatartást, ha a klímaváltozással, erdőirtással, levegőszennyezéssel kapcsolatos tudás nem, vagy nem érthető módon érhető el a számára? Hogyan várjunk el megfelelő döntést az „oltakozás” kapcsán, ha az átlagemberekhez nem jut el a megfelelő információ – a megfelelő nyelvi köntösben? A tüskefehérjéről és a COVID-ról számos nyelvi formában és több absztrakciós szinten lehet értekezni, azonban ha az a cél, hogy a nem szakember is megértse az üzenetet, le kell fordítani azt: a szakember nyelvéről a laikus nyelvére. Az előadásban az élet különböző szakmai területeit érintő, többek között a COVID-19 járvánnyal kapcsolatos szövegekből vett példák segítségével azt szeretném bemutatni, hogy az intralingvális fordítás különböző típusai milyen szerepet játszanak ebben a folyamatban. A „gondolatokhoz odataláló nyelv” nagyon sokféle lehet, egyrészt a világ nyelveit, másrészt egy nyelv különböző regisztereit figyelembe véve. Ennek a nyelvnek a megtalálása, vagyis a kommunikációs feladat rendszerint az, hogy a szakmai információt megfelelő módon, megfelelő helyen és időben, megfelelő nyelvi eszközökkel és megfelelő nyelvi köntösben továbbítsuk a célközönség számára.

Csilla Egyed-Judit Fekete-Róbert Herold-Anikó Hambuch

How can a corpus analysis tool help describe mentalizing skills in the speech of individuals with schizophrenia?

Individuals with schizophrenia reportedly exhibit severe speech and mentalizing difficulties. The study of schizophrenic speech is a multifaceted research field, including a functional linguistic approach. In order to understand the nature of patients' linguistic dysfunction, the primary task is to identify the occurrence of linguistic disturbances during mentalizing processes. The study being part of an interdisciplinary research is based on guided interviews related to Hemingway's short story entitled *The End of Something* and primarily focuses on identifying and classifying mental state language reflecting mentalizing processes. The

present corpus includes 20 guided patient interviews, which were digitally recorded and transcribed. The qualitative analysis targeting the description and categorization of recurring mental state language patterns related to mentalizing skills was performed with the help of Sketch Engine corpus analysis tool. The program assisted in the identification and classification of collocations associated with the interviewees' mental processes. The results suggest that the language use of individuals with schizophrenia reflects mild microlinguistic disturbances but more severe dysfunctions at the macrolinguistic level. Hopefully, the findings can offer some possible indications for psychotherapists how to detect and interpret characteristic linguistic impairments and improve mentalizing capacities in this patient group.

**Eklics Kata – Fekete Judit – Halász Renáta – Hambuch Anikó –
Szalai-Szolcsányi Judit**

Feedback-based approach in teaching medical interviewing

Educational feedback is a facilitating tool in improving medical interviewing skills through simulation practices. The simulated patient (SP) programme at the University of Pécs Medical School aims at providing efficient help for educators and students alike in language for medical purposes, communication and clinical courses. The constructivist feedback methodological approach ensures that students in history taking classes learn from role-playing in simulated scenarios and receiving feedback from the simulated patient. Effective assessment includes the learners' own reflection and the patient's non-judgmental reflection on perceived interpersonal communication skills, observed professional misconduct, coping difficulties in emotionally challenging situations of the student, and offering suggestions for improvement. Giving feedback has to be trained regularly to enable improvement in medical communication and grow self-confidence. Our questionnaire survey involves self- and instructor reflection of students attending history taking courses who received feedback on their performance during simulated scenarios from simulated patients. The result of the study demonstrates substantial development in relationship-building skills and self-confidence the students experienced in post-course clinical practices.

Fajt Balázs – Török Judit– Kövér Péter

Távoktatásban résztvevő egyetemi hallgatók digitális oktatással kapcsolatos véleményei

A COVID-19 világjárvány miatti digitális oktatásra való átállás új kihívás elé állította nem csak a közoktatás, hanem a felsőoktatás szereplőit is – az átállás során ugyanis olyan technikai és módszertani változásoknak lehettünk tanúi, amelyek merőben új irányvonalat jelöltek ki mind az oktatók, mind a hallgatók számára. A tantermi órákat, illetve a személyes konzultációt felváltotta az elektronikus színtereken zajló online oktatás, az eddig használt, főként papíralapú tananyagokat az online elérhető tananyagok, feladatsorok, a közvetlen személyközi kommunikáció helyébe pedig a közvetett, mediatizált kommunikáció lépett. Előadásunkban arról számolunk be, hogy a BGE PSZK távoktatásban részt vevő hallgatói miként élték még ezt az átállást, milyen negatív és pozitív tapasztalatokat gyűjtöttek, és milyen kritikákat fogalmaztak meg. Kutatásunk során kvalitatív módszerekkel vizsgáltuk meg számos távoktatásban tanuló hallgató házi dolgozatát. A dolgozatok elemzésekor a tartalomelemzés módszerét használva állítottuk fel azokat a kategóriákat, amelyek az adatközlők észrevételeit, pozitív és negatív kritikáit tartalmazták. Eredményeink azt mutatják, hogy a hallgatók alapvetően pozitívan állnak hozzá a digitális oktatáshoz, és úgy vélik, hogy az oktatóik is igyekeznek a lehető legtöbbet megtenni azért, hogy az oktatás hatékonyan működjön.

Fajt Balázs

Tanórán kívüli angol nyelvű tevékenységek és az idegennyelv-tanulási motiváció összefüggései

Napjainkban a világháló elterjedésével egyre több idegen nyelvű, és az angol nyelv dominanciájának köszönhetően jellemzően angol nyelvű tartalomhoz férhetünk hozzá. Ezek az angol nyelvű tartalmak (filmek, sorozatok, videójátékok, zenék stb.) rengeteg célnyelvi inputot biztosítanak a nyelvtanulóknak, ezáltal lehetőséget teremtenek arra, hogy azok tudatosan vagy akár véletlenszerűen célnyelvi elemeket sajátítsanak el belőlük. Emellett e tevékenységek másik előnye abban rejlik, hogy azokat a nyelvtanulók sok esetben kedvtelésből végzik, így azok befolyásolhatják a nyelvtanulók idegennyelv-tanulási motivációját, amely a sikeres idegennyelv-tanulási folyamat egyik fő alappillére. A jelen előadás célja, hogy bemutassa azt, hogy található-e összefüggés a szabadidős tevékenységek és a nyelvtanulási motiváció között. A vizsgálat során kvantitatív és azon belül is kérdőíves módszereket alkalmazva statisztikai elemzések segítségével tártuk fel a fent említett

összefüggéseket. A vizsgálat eredményei azt mutatják, hogy több szabadidős tevékenység is pozitív hatással van az idegennyelv-tanulási motivációra. Ugyan a különböző szabadidős idegen nyelvű tevékenységek tanórákba történő integrálása nem új keletű, mégis érdemes lehet a nyelvtanárok figyelmét felhívni arra, hogy a nyelvtanulók érdeklődési köreinek bevonása növelheti a diákok idegennyelv-tanulási motivációját.

Ildikó Furka

Needs analysis research for international students at the Budapest University of Technology and Economics

The growing scope of the Stipendium Hungaricum scholarship program at the Budapest University of Technology and Economics (BME) has driven stakeholders to provide English language instruction for international students to support them in the study skills and language knowledge needed for completing their studies successfully. As a part of this growing service, the Centre for Modern Languages at BME set out to revise its English for Academic Purposes (EAP) course design in a systematic way. Research-informed language education has been highly valued in EAP education around the world (Hyland, 2014; Purpura – Graziano-King 2004; Akyel — Ozek, 2010; Rao, 2014) and in Hungary (Sárdi, 1997; Édes, 2008; Doró, 2011; Prescott, 2008), however, EAP instruction research for international students in Hungary, specifically, has been lacking (Lannert, 2018). Therefore, in close cooperation with several faculties, a systematic needs analysis of international students studying at BME was carried out through 2019-2021 relying on previous scientific practice (Hyland, 2014, Purpura & Graziano-King, 2004). Through participatory action research (Crookes, 1993, Nunan, 2013, Burns, 2011) and exploratory research design (Creswell, 2007) data was collected with questionnaires from 112 students, 126 subject matter teachers, and 6 language teachers. Apart from general needs of students in academic life when studying abroad, the questionnaires tapped into the perceived needs in the four language skills areas in an academic setting as well. Results show strong needs for skills in listening to lectures, identifying main points of texts, summarizing information in speech and in writing, asking for clarification, academic vocabulary improvement, as well as the need for cultural flexibility on both sides of incoming students and the host country. Future work will focus on researched-informed materials design and curriculum development alongside recommendations across faculties on teaching students from other cultures.

Hajdú Zita

Integrating intercultural competencies into a technical translation training program

Apart from a high level of language proficiency, there are certain universal competencies that a good translator also needs to possess. Intercultural competence including cultural and sociolinguistic awareness, an in-depth knowledge of the relevant cultures, furthermore confident application of associations and connotations is one of these highly required skills. To develop the cultural competence of would-be translators the Technical Translation MA program at the Faculty of Economics and Business offers two courses. The subject called Intercultural Studies focuses on the definition, components, characteristics and classifications of cultures, intercultural communication ethics, major attitude themes, non-verbal areas of intercultural communication, potential areas of intercultural conflicts, harmonising organisational and national cultures at multinational companies and cultural diversity in management. The more practical Intercultural language skills course deals with verbal intercultural communication issues, such as degree of formality and culture specific words and phrases. The paper reveals why course designers have selected these specific areas of study to form the curriculum.

**Halász Renáta – Kráncz Rita –Sárkányné Lőrinc Anita – Eklics Kata -
Hambuch Anikó**

Oktatási célú klinikai orvos-beteg anamnézis-beszélgetések vizsgálata a magyar szaknyelvi oktatás tükrében

A PTE Általános Orvostudományi Karán tanuló külföldi hallgatók magyar orvosi szaknyelvi oktatásának meghatározó eleme az a célnyelvhasználati szituáció, amelyben az orvosi képzéshez kötődően a Német- és Angol Program hallgatóinak szükségük van a magyar szaknyelvre. A hallgatók a klinikai tárgyak gyakorlatai során magyar betegekkel találkoznak, akiknek a tüneteit, betegségét, kórtörténetét anamnézis-beszélgetések keretében tárják fel. A magyar szaknyelvi oktatás elsődleges célja az, hogy a hallgatók magyar szaknyelvi tanulási szituációját figyelembe véve a lehető legtöbb segítséget tudja adni ahhoz, hogy ezt a klinikai feladatot a hallgatók sikeresen teljesítsék. Kutatásunk során klinikai orvosok bent fekvő betegekkel folytatott anamnézis-beszélgetéseit rögzítettük hangfelvételeken. A felvételek az Etikai Bizottság engedélyével és a betegek beleegyezésével készültek. Ezek a beszélgetések a magyar szaknyelvoktatási tananyagfejlesztés fontos kiindulópontjai. Előadásunkban egy 8

klinikai orvos-beteg-beszélgetésből álló szövegtörzs sajátosságait mutatjuk be. Vizsgálatunk során szaknyelvi- és kommunikációs szempontból értékeltük a beszélgetések szövegeit. Hangsúlyt fektettünk arra, hogy megfigyeljük, milyen módon és szerkezetben fogalmazzák meg az orvosok kérdéseiket, milyen eszközöket használnak kommunikációs céljaik megvalósítására, bizonyos nehézségek leküzdésére és milyen sajátosságokat mutatnak a betegek megnyilatkozásai.

Huszár Erika

A startup vállalkozások terminológiája angol–orosz internetes glosszáriumokban

A 21. század elején a startupok a világgazdaság főszereplői közé tartoznak. A startupok működésével kapcsolatos terminológia nagyrészt angol nyelvű. A Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) Nemzetközi Üzleti Szaknyelvek Tanszék Kontrasztív Terminológia Kutatócsoportja több éve tanulmányozza, hogy egyes nyelvek hogyan honosítják ezt a terminológiát. Kutatócsoportunk hat nyelvpárban vizsgálódik és megállapítottuk, hogy míg a nyomtatott szótárak nem képesek követni a terminológia bővülését, illetve változásait, minden nyelvpárban rendelkezésre áll több, a startup világhoz kapcsolódó online glosszárium. Angol-orosz viszonylatban összesen hat ilyen szó és kifejezésgyűjtemény volt fellelhető az interneten, amelyből 374 terminuspár volt kinyerhető. Az előadás alapjául szolgáló kutatás célja, hogy feltárjuk, az internetes startup glosszáriumokban összegyűjtött terminusok milyen megfeleltetési és fordítási módok alkalmazásával kerültek át az orosz nyelvbe. A keletkezett célnyelvi terminusok interferencia jellemzőit szintén vizsgáltuk. Az eredményekből következtetések vonhatók le az angol nyelvű terminológia orosz nyelvre gyakorolt hatásával kapcsolatban, illetve láthatjuk, hogy a nyelvhasználók milyen segítséget kaphatnak a vizsgált glosszáriumokban, amikor a startup terminusok orosz nyelvű megfelelőit keresik.

Ildikó Némethová

Developing competencies for leadership in the twenty-first century

The aim of this paper is to examine the framework of global literacy that could be used to help students become globally literate, culturally intelligent and develop a global mindset. It also aims to show the tools and resources necessary for people to succeed in the borderless and multicultural marketplace. Furthermore, the presentation reveals why leadership and multicultural experience are key to business success.

Ittész Dániel –Szabó Mária – Zalatnai Attila – Fogarasi Katalin

Arányi Lajos és a kórboncolási jegyzőkönyvek az 1860-as években

Előadásunkban a Semmelweis Egyetem Központi Levéltárában található, 1863–1864-ből származó kéziratos kórboncolási jegyzőkönyveket mutatjuk be három téma köré csoportosítva. Vizsgálataink első szempontja az, hogy az Arányi Lajos A kórbonctan elemei... című munkájának megjelenése (1864) körüli években íródott jegyzőkönyvek milyen viszonyban állnak az első magyar patológiakönyvben megfogalmazott elvekkel. A XIX. századi kórboncolási jegyzőkönyvek „műfaji jellegzetességei” tükrözik-e mindazt, amit Arányi munkájában olvashatunk, és fordítva: Arányi műve jelent-e újdonságot a korabeli boncjegyzőkönyvek gyakorlatához képest. Mindezt – második témaként – egy meghatározott szerv kórbonctani leírásainak bemutatásával kívánjuk szemléltetni. Ennek során a tüdőről készült feljegyzések ismérveit vesszük számba: részint az érzékszervi észleletek leírása során használt kifejezéseket gyűjtjük össze, részint – orvosszakmai szempontból – a tüdőbetegségeknek halálozási okként való előfordulását tárjuk fel. Végül a jegyzőkönyvekben szereplő latin kórbonctani kórismék nyelvi, szintaktikai jellegzetességeit mutatjuk be, és napjaink diagnózisaival vetjük össze őket.

Jámbor Emőke

Angolul vagy spanyolul? A spanyol startup világ nyelvezete

A spanyol nyelvben, úgy, mint más nyelvek esetében, az első anglicizmusok idegenül hatottak, de az egyre gyakoribb használat következtében, az élet számos területén, a spanyol anyanyelvű beszélők hozzászoktak az új terminusokhoz. Szükség volt-e, szükség van-e arra, hogy „spanyolosítsák” ezeket a szavakat, kifejezéseket? Egyes szerzők szerint pl. gazdasági területen, a felhasználók nem tartották fontosnak, hogy az angol kifejezést helyettesítsék annak spanyol változatával. (Bolaños; 2010) Véleményük szerint fordítás nélkül egyértelműbb a fogalom jelentése. A gazdasági területen belül a startupok nyelvezete még specifikusabb. Vagyis, ha egy gazdasági szakember „startup nyelvileg” felkészületlenül vesz részt egy startupos megbeszélésen, akkor a felét sem érti a diskurzusnak, annak ellenére, hogy a gazdaságban használt terminusokkal tisztában van. Kutatásunkban arra kerestük a választ, hogy az interneten megtalálható spanyol startup szótárak hogyan készítik fel a startupokkal foglalkozó befektetőket és leendő szakembereket erre a speciális szókincsre. A vizsgált online glosszáriumokat a mikro és makrostruktúra alapján mutatjuk be. A szótárakban található

forrásnyelvi és célnyelvi terminusokat, magyarázatok és példák segítségével összevetjük és kategorizáljuk. Az elemzés módszertanát ismertetjük.

Kránicz Rita – Hambuch Anikó– Halász Renáta –Sárkányné Lőrinc Anita

Háziorvosi és szakorvosi távkonzultációk nyelvi-kommunikatív vizsgálata

A COVID-19 járvány miatt a betegek biztonságos ellátásában jelentős szerephez jutott a távkonzultációs beszélgetés. 2020. áprilisában kormányrendelet szabályozta és több szakterületen is engedélyezte a telemedicinális platformok használatát. A járvány alatti háziorvoslás tapasztalatai alapján a háziorvosok közel 90 %-a továbbra is támogatja az orvosi távkonzultációt.

Előadásunk célja egy vizsgálati módszer bemutatása, melyet egy a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán folytatott kutatás keretén belül alkalmazunk. A kutatás során háziorvosi praxisokban, reumatológiai, bőrgyógyászati, gasztroenterológiai szakrendeléseken az Etikai Bizottság engedélyével és a betegek beleegyezésével hangfelvételek készülnek. A hangfelvételek annotálását követően a vizsgálat a Sketch Engine korpuszelemző szoftvereszközzel történik.

Jelen tanulmány vizsgálati korpuszát 10 háziorvosi, illetve szakorvosi távkonzultáció alkotja, az alkorpuszok a beszélgetésekben az egyes orvos és beteg megnyilatkozásaiból épülnek fel. A kutatásban összesítésre kerültek külön a betegek és az orvosok beszédlépései, összehasonlító elemzés céljából (beszédlépések hossza és tartalma, szóhasználat jellegzetességei). A kutatás azon jelen helyzet indikálta szükségletből indul ki, hogy az orvostanhallgatóinknak nincs (nem lehet) tapasztalatuk a távkonzultációt illetően, célunk hosszútávon a vizsgálatok során nyert tapasztalatok - a megfigyelt nyelvi mintázatok és kommunikációs stratégiák - oktatásban történő alkalmazása.

Kurdiné Molnár Eszter

Klinikai konverzációelemzés: elhízott gyermekek gondozása során rögzített triádikus és diádikus interakciók elemzése

A gyermekkori elhízás egy világméretű, folyamatosan jelenlévő és növekvő probléma. Hazánkban az elhízás aránya 25% a gyermekek között. Az elhízás, amely önmagában is betegségnek minősül, társbetegségeivel együtt orvosi kezelést és diagnózist igényel. Az

orvosi kezelés során a kommunikáció kiemelkedő jelentőségű. Ahhoz, hogy optimális együttműködés jöhessen létre az gyermek, az orvos és a szülő között, a helyes kommunikáció elengedhetetlen. A kutatásom célcsoportja a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikáján mintegy 500, túlsúly miatt gondozott gyermekből és gondviselőikből áll. Az orvosi rendelőben zajló beszélgetések elemzése a Folker 2.1 transzkripció program segítségével történt. Az előadásban 4 (2 diádikus és 2 triádikus) beszélgetést kívánok elemezni. Az elemzés célja annak leírása, hogy a résztvevők a terápiás döntésekhez milyen mértékben járulnak hozzá. A triádikus interakciókban résztvevők közül az orvos a többi szereplőnél mintegy 25%-kal több hozzájárulást tesz a beszélgetések során. Az orvos után a szülő, és végül a gyermek jön, aki az interakciókhoz mintegy 10%-ban járul hozzá. A diádikus interakcióban, bár a szülő esetleg jelen van, keveset szól, szinte teljesen átveszi tőle a szót a nagy gyermek, aki akár egyedül is érkezhetsz. A hozzájárulások akár 50%-os arányban is történhetnek az orvos és a beteg részéről is. A triádikus interakciókban látszik a gyermek hozzájárulásának csekély mennyiségéből, hogy lehetőség szerint az orvos feladata növelni a gyermek motivációját a beszélgetésre.

Lakatos-Báldy Zsuzsanna

A tolmács esete a decimális metrikus mértékegységrendszerrel

Egy korábbi tanulmányomban a gépi fordítással készített szónoki beszédet elemeztem, abból a szempontból, hogy állításom szerint az utószerkesztésnél a retorikai és stílusjegyek felismerése és alkalmazása elengedhetetlen ismeretté, készséggé lép elő, és vele egyenrangú feladattá válik a kulturális reáliák és a kulturális beágyazottság felismerése és közvetítése. Egy szónoki beszéd felépítése általában követi a klasszikus retorika szerkezetét, retorikai és stílusjegyeit, ami bizonyos mértékig megkönnyíti ezeknek az elemeknek felismerését és azonosítását. Most egy másik műfajt veszünk górcső alá, ami egy nagyon sajátos, rendkívül összetett, és ezért komplex kihívást jelentő tolmácsolási feladat: a kiállítás-megnyitók szövegének tolmácsolását. Bár a feladat sok szempontból hasonló, ezek a szövegek nagymértékben különböznek a szónoki beszédétől. A klasszikus retorika egyes elemei hiányoznak, viszont rengeteg művészettörténeti, a művészre, korra történő utalást, valamint mindenféle egyéb kulturális utalást tartalmaznak, az akár kevésbé ismert kulturális reáliák halmozott alkalmazása mellett. Mindez nagyon komoly feladat elé állítja az embert és a gépet, és kiváló terepet kínál annak a kutatásnak, amely újra azt a kérdést teszi fel: tudja-e gépi fordítás helyettesíteni az embert?

**DEBRECENI
EGYETEM**

SZOKOE

DEBRECENI EGYETEM Gazdaságtudományi Kar
Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet
H-4032 Debrecen, Böszörményi út 138, Pf.: 400

Lesznyák Márta – Bakti Mária – Sermann Eszter**A forrásnyelvi kompetencia és a szaktudás szerepe a jogi szakfordításban –
egy kismintás vizsgálat tanulságai**

2020 tavaszán a Szegedi Tudományegyetem Fordítói Kompetencia Kutatócsoportja átfogó vizsgálatot kezdett, melynek célja annak feltárása, hogy a PACTE modell elemei milyen szerepet játszanak a humán fordításban és a gépi fordítások utószerkesztésében. A PACTE csoport fordítói kompetencia modelljében kiemelt szerepet kap a nyelvtudás és a fordítandó szöveghez kapcsolódó szaktudás is. Előadásunkban e két tényező szerepét szeretnénk körüljárni egy kismintás mérés eredményeire támaszkodva. A kutatás keretein belül az első adatgyűjtést 2020 tavaszán végeztük, amelynek során 10 másodéves, fordító- és tolmácsolásban részt vevő hallgató egy rövid jogi szakszöveget fordított, illetve utószerkesztett (szerzői jog témakörben). Emellett a hallgatók az angol nyelvi kompetenciáik releváns elemeit (olvasás, nyelvtan) valamint a vonatkozó jogi háttérismereteiket mérő teszteket töltötték ki. Az elemzés során a teszteken elért pontszámok és a célnyelvi szövegek hibaszámainak összefüggéseit vizsgáltuk. Az eredmények arra utalnak, hogy a forrásnyelvi olvasás-készség szignifikánsan összefügg a fordítás és az utószerkesztés során nyújtott teljesítménnyel. A nyelvtani teszten (Use of English) elért pontszámok gyakran közelítik meg a szignifikáns értéket; feltételezhető, hogy nagyobb mintán itt is szignifikáns összefüggést látunk majd. Meglepő módon a jogi ismeretek teszt nem mutatott szignifikáns összefüggést a teljesítménnyel, de ennek háttérben a teszt formai hiányosságai is állhatnak, amelyeket a vizsgálat későbbi fázisára orvosolni kell.

Mátyás Judit**A nyelvészek felelőssége a jó vállalati márkanev meghatározásában**

A vállalati marketingkommunikáció sikerességében nagy szerepe van a nyelvészeknek. A marketingkommunikációs mix négy eleme (reklám, Public Relations, Sales Promotion, személyes eladás) közül a reklám, a reklámüzenet nyelvileg igényes megformálásakor a marketing segítségül hívhatja a nyelvészek szakértelmét. A jó, találó, a piaci célcsoportot megszólító üzenet az STP-stratégia (Segmentation, Targeting, Positioning), a stratégiai marketing fontos része. A pozicionálás értelmében a fogyasztókat olyan célirányos üzenetekkel kell megszólítani, melyekre emlékeznek, s melyek segítségével a vállalat kifejezésre juttatja, hogy miért az ő termékét válassza a fogyasztó, miért, milyen tekintetben

jobb, minőségibb, nyújt több előnyt a piaci versenytársak termékeihez képest. A nyelvészek szerepe fontos a jó márkanév kiválasztásában is. A jó márkanév könnyen megjegyezhető, egyszerű, kellemes asszociációkat kelt. A márkanév segítségével azonosítható be a termék, minőségét, árát, élettartamát, és a fogyasztó számára fontos egyéb tulajdonságait tekintve. A reklámyelv jellegzetességeiről számos szekunder forrás, kutatási eredmény áll rendelkezésre, de a márkanév esetében a nyelvészek szerepéről már kevesebb, pedig a jó márkanév meghatározásában is fontos, a sikeres vállalati marketing tevékenységet meghatározó szerepük van a nyelvészeknek. Az előadásban arra törekszem, hogy bemutassam a nyelvészek és nyelvészet fontos szerepét a sikeres vállalati marketingkommunikáció megvalósításában, a jó márkanév kiválasztásában.

Meiszter Erika – Koppán Ágnes

Kihívások a szimulációs orvosi kommunikáció oktatásában a koronavírus-járvány idején

A hatékony gyógyító munka során alapvető az orvos nyelvi tevékenysége, amely a tájékoztatáson, felvilágosításon túl a beteghez való viszonyulás, az empátia, a bizalom nyelvi megformálásában mutatkozik meg. Értékelve a világban kialakult helyzetet, bizonyossá vált, hogy hosszútávon számolni kell azzal, hogy adott esetben az orvosi-egészségügyi kommunikáció jelentős része áthelyeződhet online és/ vagy telefonos platformra.

Az online gyakorlatok tapasztalatai alapján kívánjuk meghatározni az orvosi kommunikáció folyamatában azokat a szimuláció módszerével leginkább fejleszthető tényezőket, amelyek feltételezésünk szerint növelik az orvos-beteg együttműködés hatékonyságát ezen a platformon is. Célul tűztük ki a személyes jelenlétén alapuló és az online szimulációs gyakorlatok összehasonlítását, illetve annak bemutatását.

A PTE ÁOK-n a kari oktatás március 23-ától elektronikus távoktatás formájában folytatódott. Az Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet a Microsoft Teams platform használata mellett döntött. A hallgatók egyesével vehettek részt egy-egy szimulációs gyakorlatban az oktató, egy orvos és a színész páciens közreműködésével. A feladatok mindegyike aktuális, a koronavírus-járvány idején előforduló jellegzetes szituációk megoldása volt. A gyakorlatok rögzítésre kerültek, melyeket a hallgatók visszajelzéseivel együtt kiértékelünk és összehasonlítottunk a jelenléti kutatásban zajlott interakciók tapasztalataival.

A hallgatók az online gyakorlatokra kiváló minősítést adtak, főleg a szituációk kiválasztását, aktualitását értékelték magasra.

Orvosaink szakmai véleménye szerint a hallgatók kilencven százaléka megfelelően birkózott meg a járvány adta új helyzetek, esetek megoldásával. Nyelvi-kommunikációs szempontból a hallgatók hasonlóan teljesítettek a korábbi jelenléti oktatásban tapasztaltakhoz, csupán 1-2 hallgatónak okozott nehézséget az online formához való alkalmazkodás.

A hallgatók visszajelzései és a felvételek értékelése alapján elmondható, hogy a szimulációs gyakorlatok - előnyeit és hátrányait összegezve - online formában is sikeresek voltak és biztosítani tudták az orvostanhallgatók kommunikatív kompetenciáinak a fejlesztését - a telemedicina nyújtotta lehetőségekre is.

Nagy Renáta - Csongor Alexandra - Warta Vilmos

Az angol szaknyelvismeret online értékelésével kapcsolatos tapasztalatok

Az előadás az angol szaknyelvismeret online értékelésével kapcsolatos kutatást mutat be. Az online platform, mint a szaknyelvi vizsgáztatás lehetséges jövőbeli formája áll a vizsgálat középpontjában. A tanulmány fő célja az online teszteléssel kapcsolatos tapasztalatok elemzése. A tanulmány egy jelenleg futó kísérleti projekt tapasztalatai alapján mutatja be többek között a diákok online vizsgáztatással kapcsolatos attitűdjét, korábbi és jelenlegi tapasztalatait, illetve elvárásait. A vizsgálat pozitív kimenetele azon alapelvek lefektetése lehet, amelyek világszerte használhatóak lehetnek online tesztek fejlesztéséhez, figyelembe véve mind az értékelők, mind a vizsgázók igényeit. Az adatgyűjtés elsősorban kérdőíves igényfelmérés és online tesztek formájában valósult meg. A kutatás során feltételeztük, hogy az úgy nevezett „digitális bennszülött” generációhoz tartozó hallgatók egyre inkább elvárják, hogy a tanulás és a vizsgáztatás online formában valósuljon meg. Közel 500 diák vett részt a vizsgálatban, amely során online tesztekkel kapcsolatos kérdésekre kellett válaszolniuk. Az adatok alapján a diákok nyitottak arra, hogy tudásukat a virtuális térben is teszteljék. Az eredmények nem mutattak jelentős különbséget a hagyományos és online vizsgázási preferenciák között a világjárvány előtt. A pandémia következtében kialakult kényszerű digitális oktatás jelentős változásokat hozhatott az online tesztelés megítélésében, ezért érdemes lenne az online teszteléssel kapcsolatban további vizsgálatokat végezni.

Polcz Károly

Kockázati tőkések és üzleti angyalok kérdéseinek tartalomelemzése

A befektetői pitch mint kommunikációs esemény egyik lényeges eleme a befektetői kérdések a prezentáció elhangzása után. A kérdésekre adott válaszok jelentős mértékben befolyásolhatják a befektetők finanszírozási hajlandóságát. Míg a pitch retorikai szerkezetével több tanulmány is foglalkozik, addig a befektetői kérdések tartalomelemzése kevés figyelmet kap a szakirodalomban. A kutatás célja, hogy rávilágítson azokra a témákra, amelyek jellemzően felmerülnek a kockázati tőkések és üzleti angyalok kérdéseiben. A vizsgálat korpuszát 50 angol nyelvű befektetői pitch alkotja, amelyekben összesen 268 kérdés hangzott el. A kérdések adatbázis-kezelő szoftverben kerültek kategorizálásra a bennük előforduló fő- és altémakörök, valamint az ezekhez kapcsolódó fogalmak és terminusok szerint. A vizsgálat eredményei azt mutatják, hogy a befektetők leggyakrabban a versenykörnyezetre, a vállalat skálázhatóságára, az árképzésre, a pénzügyi teljesítményre, a disztribúcióra és a célcsoportra kérdeznek rá. A kutatás eredményei közvetlenül hasznosíthatók a szaknyelvoktatásban, mivel a gazdasági végzettségű hallgató gyakran kerülhet olyan szituációba, amikor a befektetőket egy adott projekt finanszírozásáról kell meggyőznie. A felkészüléshez nemcsak jó prezentációs készségekre van szükség, hanem arra is, hogy az azt követő kérdésekre megfelelően tudjon reagálni. Ehhez pedig fontos tisztában lenni a kérdések jellemző tartalmával, valamint elengedhetetlen a hozzájuk kapcsolódó fogalomrendszer és az azt megjelenítő angol nyelvű terminológia ismerete.

Sirokmány Viktória

CLIL in tertiary education - developing material for the course Scientific Writing

Content and Language Integrated Learning (CLIL) is a dual-focused approach for teaching an additional language through a particular subject. CLIL as a concept is mostly and very effectively used within bilingual education.

In tertiary education, most commonly the LSP method has been used and CLIL has not yet widely been applied for promoting adult academic and language skills. The author's previous experience in being a CLIL teacher at a bilingual school has taught her how to apply CLIL teacher skills in preparing academic material in higher education.

CLIL as a methodology provides teachers with very creative means to prepare course materials. Our PhD course, Scientific Writing includes biomedical students who need specific knowledge and skills when writing their PhD dissertation. The course material was developed using CLIL, taking students' specific interest and needs into consideration. Their scientific writing needs focus on simplicity with clear-cut, to-the point sentences while using similar structures and improving their field-specific linguistic intelligence . Their choice of language affects their success in conveying the message of their research outcome.

The presentation will focus on how the course material for the course Scientific Writing was developed by integrating CLIL methodology. It will provide examples of typical CLIL exercises and interactions.

Szalai-Szolcsányi Judit –Warta Vilmos – Eklicsné Lepenye Katalin

Empátia online

Az empátia kiemelt szerepet játszik az orvos-beteg együttműködésben, ezért elengedhetetlen, hogy az empátikus kommunikáció fejlesztése már az orvostanhallgatók képzése során megvalósuljon. Ehhez a leghatékonyabb módszer a valódi orvos-beteg szituációhoz hasonló helyzetek szimulációs gyakorlása. Az interakciók során alkalmazott empátikus kommunikáció nagymértékben elősegíti a terápiás együttműködést, a megértést. Ezért esett választásunk olyan érzelmileg komoly kihívást jelentő helyzetek vizsgálatára, amelyekben nagy szerepe van az empátiának, így a meggyőzést, ellenállást, valamint a rossz hír közlését gyakoroltató szituációkra. A „Empátikus és asszertív kommunikáció a klinikai gyakorlatban” kurzust 2021. tavaszán a pandémia miatt online formában tudtuk megvalósítani. Tanulmányunkban arra keressük a választ, hogy ha a konzultáció orvos-beteg között személyes jelenléttel kivitelezhetetlen és a kommunikációs csatorna online formára korlátozódik, milyen nyelvi eszközei, lehetőségei vannak egy orvosnak, hogy a sikeres terápia érdekében az empátikus kommunikációt maximálisan megvalósíthassa. Kérdésként merül fel, hogy vajon csökken-e a kommunikáció hatékonysága, vagy újabb lehetőségeket adhat az online tér. Gyakorlataink során azt vizsgáltuk, hogy az orvostanhallgatók milyen nyelvi eszközökkel tudják megvalósítani az empátikus kommunikációt, milyen nonverbális és verbális interakció tud létrejönni egy ilyen speciális helyzetben.

Szalkay Attila

A szöveg izotópiáját meghatározó reáliák szerepe a fordításban

A cikk a reáliák megőrzésének fontosságát hangsúlyozza a műfordításban. A honosító stratégiával fordított szövegekből a forrásnyelvi szöveg reáliáit a fordítók gyakran a célnyelvi kultúra reáliáinak feleltetik meg, vagy kihagyják és a kihagyást esetleg kompenzálják. Ennek következtében nem csak a reáliák hangulatteremtő, ismeretterjesztő és kultúraközvetítő funkciója vesz el; hanem a szöveg izotópiája is módosulhat abban az esetben, ha a forrásnyelvi szövegben a reáliák egymásra referáló szavak. A szöveg jelentéssíkjának változásával pedig a szöveg üzenete is megváltozhat; így a célnyelvi szöveg nem tekinthető a forrásnyelvi szöveg adekvát fordításának.

Takáts Zsuzsanna – Papp Nóra – Ambrus Tünde

Illóolajok terminológiai szempontú vizsgálata a Magyar Gyógyszerkönyvekben

Világszerte rendkívül komplex a gyógyszerkönyvek tartalma: drogok, készítmények, receptírás és egyéb gyógyászati szempontból fontos adatok is szerepelnek a kötetekben. Nyelvészeti szempontból is számos értékes adatot ölelnek fel az egyes fejezetek, így sokszínű terminus használat jellemzi többek között az illóolajok latin nyelvű leírását is. Az átlagos szaknyelvhasználó terminológiai ismereteit messzemenően meghaladó latin nyelvi, nyelvtani kompetenciát kíván a gyógyszerkönyvek részletes, elemző vizsgálata. Jelen előadásunk az illóolajok Magyar Gyógyszerkönyvekben (Ph. Hg. I - Ph. Hg. VIII.) megjelenő terminusainak vizsgálatát, a latin nyelvű szakkifejezések terminológiai és grammatikai elemzését tűzte ki célul. A latin nyelv gyógyszerészeti szaknyelvként való használata a mai napig fennáll, követelmény a jelenleg érvényben lévő magyar gyógyszerkönyvben is (Ph. Hg. VIII.). Változások figyelhetők meg a vizsgált nyolc kiadásban latin nyelvi szempontból, különösen a grammatikában. Az olaj/illóolaj terminus az egyes latin nyelvű leírásokban változást mutat; nyomon követhető, hogyan lesz az olajból illóolaj (pl. Oleum Foeniculi; Oleum foeniculi; Aetheroleum foeniculi; Foeniculi amari fructus aetheroleum, Foeniculi amari herbae aetheroleum). Kiemelendő a drogok birtokos szerkezetekkel való leírása és alakulása egészen a Ph. Hg. VIII. illóolajainak kifejezési formájáig (pl. Foeniculi amari fructus aetheroleum, Foeniculi amari herbae aetheroleum).

A vizsgálat kitér arra is, hogy szín, illat, íz, állag tekintetében a négy latin nyelvű gyógyszerkönyvben milyen terminusok használatosak egy-egy illóolaj részletező leírásánál. Részletezzük előadásunkban a VIII. Magyar Gyógyszerkönyvbe újonnan bekerült illóolajok közül a muskotályzsálya, szerecsendió és mandarin illóolaját. Leírjuk az illóolajok hatását, terápiás/aromaterápiás alkalmazását. Kitérünk az anyanövény szótörténetére: etimológiai, botanikai, néprajzi, mitológiai vonatkozásokra, a gyógyításban betöltött szerepére. A terminológiai kutatások során lehetőség nyílik az egyes kiadások latin nyelvű vonatkozásainak összevetésére, a változások követésére, elemzésére és értékelésére.

Tatiana Hrivíková

Folklore-based value profile of the Slovak culture

The paper describes an attempt to draw a profile of the Slovak culture based on its values as reflected in the Slovak folklore, namely the Slovak folktales. The study of 90 folktales collected by the most eminent Slovak collector Pavol Dobšinský presents the most frequent topics, themes, characters and plots. Based on their evaluation, we arrived at conclusions about some important values dominating the collection and evaluated their impact in recent times. In some cases, we use comparison with other cultures to demonstrate the specificities of cultures and their value ranking created and developed under specific conditions. The results of this research are then implemented in the courses on cultures and intercultural communication taught at the Faculty of applied languages.

Ürmösné Simon Gabriella – Kovács Éva

Online tanulás és oktatás: az NKE rendészeti hallgatóinak és oktatóinak attitűdjei pandémia idején – egy kutatás eredményei

A 2020 és 2021-es évek elválaszthatatlanul összeforrtak a pandémia kiváltotta egészségügyi, szociális és oktatási kihívásokkal nemzetközi és hazai szintereken egyaránt. Magyarországon a felsőoktatásban valósult meg a leghosszabb ideig tartó digitális alapokra helyezett távolsági oktatás. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karának hallgatói és oktatói e szegmens különleges csoportját képviselik tekintettel számos, jogállásukból eredő kötelezettségeikre. Az előadók válaszokat kerestek azokra a kérdésekre, hogy a szolgálatteljesítés melletti online tanulás és oktatás miként érinti az NKE RTK hallgatóit és oktatóit, tekintettel a megváltozott szociális környezetre, a technika uralta tanulói-tanítási

viszonyokra. Az előadás a 2021-es tanév tavaszi félévében, a kar hallgatóinak és oktatóinak körében lefolytatott kérdőíves kutatást mutatja be, amelyben az előadók feltérképezték a kari állomány túlnyomó részének az online oktatásra és tanulásra vonatkozó attitűdjeit általános szakmai és szaknyelvi tekintetben egyaránt. A levonható következtetések vajon mennyiben térnek el vagy egyeznek meg az NKE, a szélesebb hazai, illetve a nemzetközi felsőoktatási hallgatói-oktatói populáció attitűdjeitől? Kutatásunkat tágabb kontextusban helyezve ezen kérdésekre is válaszokat kapunk.

Valnerné Török Eszter

Nyelvhasználati szokások az integráció tükrében a Berlinben élő magyar diaszpórában

A 21. század migrációs folyamatainak következtében az integráció és asszimiláció kérdései különös hangsúlyt kapnak, és nagy szükség van olyan megalapozott, terepmunkán alapuló tudományos vizsgálatokra, melyek együttélési helyzeteket írnak le. 2010 óta a magyar társadalomban is erősebben jelentkezik a mobilitás. Magyarországon sok család érintett ebben a folyamatban, ezért az utóbbi időben a külföldön élő diaszpórák kutatása a tudományos érdeklődés középpontjába került. Berlini kutatásommal a diaszpóra kutatásba kívánok bekapcsolódni. Azt a folyamatot vizsgálom, amikor a kitelepülők egy másik kultúra viszonyrendszeréhez kezdenek alkalmazkodni. Kutatásom alapkérdése a kultúraváltás jelensége. A helyszín kiválasztásának fontos motivációs tényezője a berlini multikulturális közeg, amely egészen egyedi kutatási háttérrel jelent. A város kulturális és nyelvi sokszínűségével sajátos szigetet képez Németországban. Berlini vizsgálatom fontos kérdésfelvetése, hogy a vizsgált közösség tagjai mennyiben érzik magukat egy etnikai kisebbség tagjainak, és milyen kategóriák mentén határolják le ezt a csoportot. Feltevésem szerint a nyelvnek itt központi határkijelölő funkciója van. Előadásomban egy online kérdőíves felmérés eredményét mutatom be, amely kutatásom első lépcsőjét jelenti, és átfogó képet ad a Berlinben élő magyarok kitelepülési motivációjáról, kapcsolatrendszeréről és nyelvhasználati szokásairól.

Válóczi Marianna

Karaktererősségek a nyelvórán - Pozitív pszichológiai intervenciók az egyetemi nyelvoktatási gyakorlatban

A nyelvoktatás módszertanának nagy kihívása, hogy hogyan tudjuk a nyelvtanulók képességeit minél eredményesebben kibontakoztatni, köztük a jelenleg az oktatásban és a munkaerőpiacon is fókuszban lévő XXI. századi képességeket. A pozitív pszichológia képviselői rámutattak, hogy a pszichés jóllét hatékonyabb tanulási folyamatot eredményez, így vélhetően a pozitív pszichológia elméleti elgondolásai és gyakorlati intervenciói az oktatás, így a nyelvoktatás területén is érvényesek lehetnek. A karaktererősségek fejlesztésére szolgáló pozitív pszichológiai intervenciók egy jól alkalmazható keretrendszer jelentenek, amelyek, a kutatások eredményei alapján pozitívan hatnak az egyéni illetve csoportos jóllét összetevőire, például az étellel való elégedettségre, a belső motivációra, a stresszkezelésre, a megküzdésre, a feladat iránti elkötelezettségre, a csoportban való együttműködésre és a rezilienciára. Az előadás célja, hogy szakirodalmi áttekintéssel bemutassa a pozitív pszichológia eszmeáramlatának főbb irányvonalait és az ebből kiinduló pozitív pedagógiai hatásrendszer alapgondolatait, majd megvizsgálja a pozitív pszichológia egyik központi fogalmát, a karaktererősségeket és az ezekre épülő, az oktatásban alkalmazható intervenciókat, amelyeknek hatékonysága kutatásokkal igazolt. Az előadás kitér arra is, hogy a karaktererősségekre építő pozitív pszichológiai intervenciókat hogyan lehet a nyelvoktatásban, a nyelvórai gyakorlatban alkalmazni, a középiskolás-egyetemista korosztály viszonylatában.

Varga Éva Katalin - Fogarasi-Nuber Katalin

A státusz terminológiai jellemzői

A státusz az orvosi dokumentációnak az a része, amely a beteg felvételekor elvégzett fizikális vizsgálat eredményeit rögzíti. A leírás tükrözi a vizsgálat egyes lépéseinek megszabott rendjét (megtekintés, tapintás, kopogtatás, hallgatózás), ezért állandósult sorrendiség és konvencionizált minták, ismétlődő kifejezések jellemzik. Ebben a tekintetben a kórboncolási jegyzőkönyv szövegtípusával mutat rokonságot. Vizsgálatunk során a Semmelweis Egyetem klinikáin gyűjtött 83 anonimizált zárójelentés státusz részeit emeltük ki, így összesen 11700 szövegszó terjedelmű státuszleírás terminológiai és szövegtipológiai elemzését végeztük el. A státuszokat tartalmazó zárójelentések 10 különböző szakorvosi

területen keletkeztek. Előadásunkban bemutatjuk az erre a műfajra jellemző anatómiai nevek, állapotok, kórképek terminológiai jellemzőit (magyar vagy latin névhasználat, betűszók, rövidítések), a különböző észleletek leírásának jellegzetességeit negatív és kóros lelet esetén (egyes szervekre jellemző színek, tapintásérzetek, hanghatások), továbbá vizsgáljuk a státuszokban előforduló kifejezések terminologizáltsági fokát. Szoftveres elemzéssel gyakorisági- és konkordancia-vizsgálatot végeztünk, melynek eredményeképpen kiemeljük a szövegtípus jellegzetes mintázatait, szaknyelvi frazémáit.

Varga Éva Katalin

Anatómiai nevek a klinikai nyelvhasználatban

A magyar nyelvű tudományos orvosi szakírásban az anatómiai neveket latinul szokás megadni. Az orvostanhallgatók is a latin anatómiai nomenklatúrát tanulják. Ennek hagyományainkon kívül az a fő oka, hogy nem létezik magyar anatómiai nomenklatúra, sok struktúrának nincs rögzült magyar névalakja. A magyar anatómiai nevek egységesítését az is nehezíti, hogy a klinikai orvosi ágak gyakran a leíró anatómiában szokásostól eltérő neveket használnak: vagy kisebb (pl. aortaív fala), vagy nagyobb területet (pl. retrocricoid tér), esetleg több struktúrát (pl. perifériás erek) neveznek meg összefoglaló névvel. Előadásunkban az anatómiai nevek magyar nyelvű klinikai dokumentumokban való használatát vizsgáljuk. Korpuszunk a Semmelweis Egyetemen keletkezett 113 darab anonimizált klinikai zárójelentésből áll, kb. 48000 szövegszónyi terjedelemben. Az anatómiai neveket manuálisan kigyűjtjük a dokumentumokból, ezután típusuk és eredetük szerint osztályozzuk őket (köznyelvi, leíró anatómiai, klinikai anatómiai nevek; magyar vagy angol betűszók, magyar, latin vagy hibrid anatómiai nevek, szerzői nevek). A magyar és az idegen anatómiai nevek gyakoriságát is vizsgáljuk a zárójelentés szövegtípusai (anamnézis, státusz, epikrízis) szerint. Úttörő kutatásunk – a nemzetközi anatómiai nomenklatúra újabb módosításaival összhangban – hozzájárulhat az anatómiai nevek klinikai nyelvhasználathoz közelítő standardizációjához.

Virágh Árpád

A tanácsadás nyelvi makrostruktúrájának vizsgálata

Előadásomban először a tanácsadás mint nyelvi jelenség főbb megnyilvánulási formáit határolom el egymástól, úgymint a valós időben, a majdnem valós időben és a nem valós időben történő tanácsadás. A tanácsadás a leggyakoribb formájában beszélt nyelvi jelenség, ezért az ilyen, a mindennapok helyzeteiben történő verbális interakció keretében produkált

beszélgetéseket konverzációelemzés keretében vizsgálom. A tanácsadás informális (privát) és formális (intézményspecifikus) formáinak elhatárolása után az intézményes jelleget felmutató tanácsadások felszíni szerkezetét mutatom be a jogi tanácsadás példáján keresztül. A beszélgetésekben a felek a nyelvi cselekvéseiken keresztül feladatokat hajtanak végre, oldanak meg. E feladatkomplexumok meghatározásából és rendszerbe foglalásából fel lehet építeni a társalgás cselekvés-sémáját, amely már makroszinten írja le, jellemzi az adott társalgás típusát. Végezetül a társalgásban résztvevő felekhez rendelt feladatkomplexumok segítségével meghatározom a (jogi) tanácsadás cselekvés-sémáját, melynek segítségével leírom annak a makrostruktúráját.

Zabóné Varga Irén

Az online oktatás előnyei és hátrányai a műszaki szaknyelv oktatásában

Az online oktatásra történő áttérés a szaknyelvoktatásban is nagy változásokat eredményezett. A korábban használt pedagógiai eszközök és módszerek közül több alkalmatlannak bizonyult az új közegben. Ezzel egyidőben azonban új lehetőségek nyíltak meg a különböző kompetenciák hatékony fejlesztésére, az új közeg pedig gyakran plusz motivációt jelent a hallgatók számára. A dolgozatban áttekintem azokat a lehetőségeket, amelyeket az online oktatási forma kínál a nyelvi készségek fejlesztésére a műszaki szaknyelv oktatásában. Bemutatom saját tapasztalataimat arra vonatkozóan, milyen előnyei és hátrányai lehetnek az online oktatásnak a szaknyelvoktatásban, illetve összevetem ezeket a szakirodalomban leírt tapasztalatokkal. A mérnökképzésben más olyan kompetenciák fejlesztése is fontos, amelyek szorosan összefüggnek a nyelvhasználattal is. Ilyenek például az analitikus gondolkodás és a projektmunkában való eredményes részvétel. Az idegen nyelvek felől megközelítve ezek a kompetenciák is jól fejleszthetők, és ezeken a területeken is érdekes lehetőségeket kínál az online oktatási forma. A dolgozatban bemutatok néhány példát, hogyan lehet a nyelvi készségekkel együtt ezeket a kompetenciákat is fejleszteni. Az online és/vagy blended learning oktatással kapcsolatos jövőre vonatkozó tervek közül röviden felvázolok egy olyat, amelynek keretében külföldi hallgatókat is be lehetne vonni a műszaki szaknyelv oktatásában.